

30] IDC's: vliegwiel voor kennis en techniek

Een nieuw fenomeen doet zijn intrede in de glastuinbouw: het Innovatie en Demo Centrum (IDC). Inmiddels zijn er vijf van dergelijke centra operationeel. En er volgen er nog meer. Wat is het doel van deze centra en wat kun je daar als teler halen?

Techniek is moeilijk in woorden te vangen. "Show, don't tell" was daarom het credo van Steve Jobs van Apple. En met succes. De introductie van bijvoorbeeld de iPad was nooit zo snel gegaan als Jobs met alleen woorden had verteld wat een tablet-pc kan. Door te laten zien wat er mogelijk is, was iedereen in één klap overtuigd van het apparaat. Voor tuinbouwtechniek geldt hetzelfde. Telers willen zien wat er mogelijk

is én ze willen er over discussiëren. Vooral dat laatste is belangrijk. In gesprek met onderzoekers komen zo de meest praktische innovaties tot stand. In de Innovatie en Demo Centra (IDC's) voor de glastuinbouw, die nu worden opgericht, zullen onderzoekers en telers samenkomen om nieuwe oplossingen te vinden voor een duurzame glastuinbouw. Er is daarom volop ruimte voor onderzoek en ontwikkeling en voor demonstraties, discussiebijeenkomsten en workshops.

Kweektuin

Het eerste IDC werd in 2009 geopend door de toenmalige minister van Landbouw, Gerda Verburg. Het IDC Energie in Bleiswijk bij Wageningen UR Glastuinbouw, moest een 'kweektuin' worden voor nieuwe, energiezuinige technieken. Er werden vier demonstratiekassen gerealiseerd, waarmee inmiddels zes innovatieve concepten zijn getest en gedemonstreerd. Vier jaar later, hebben in totaal ruim tienduizend bezoekers het IDC Energie bezocht en heeft de

praktijk een aantal inzichten die daar ontwikkeld zijn, overgenomen. "Het concept slaat aan", zegt Eric Poot, teamleider Teelt en Bedrijfssystemen bij Wageningen UR Glastuinbouw. "Voor het zoeken naar oplossingen voor complexe vraagstukken in de glastuinbouw zien wij, en verschillende andere partijen, mooie mogelijkheden met deze aanpak. Daarom willen we dit in een groter verband aanpakken. Om financiële ondersteuning te krijgen hebben is een gezamenlijke

subsidie aanvraag ingediend bij de Provincie Zuid-Holland en het Europese Fonds voor Regionale Ontwikkeling."

De overkoepelende naam van het project is 'Innovatie en Demo Centra Duurzame Greenports'. Het voorstel en de subsidie-aanvraag zijn eind 2012 ingediend en in oktober 2013 goedgekeurd. Daarmee is in totaal 3,8 miljoen Euro beschikbaar gekomen voor de IDC's in de komende 1,5 jaar, waarvan 1,9 miljoen als subsidie van de Provincie en EFRO. De initiatiefnemers moeten zelf de

**We
verwachten
dat de IDC's
een versnelling
van techno-
logische
ontwikkeling
in de sector
zal brengen**

De IDC's geven antwoord op complexe vragen van specifieke aard

overige 50% financieren. Inmiddels zijn er vijf IDC's gerealiseerd en er zijn er nog twee in oprichting. Één IDC is buiten EFRO om met een private partij gerealiseerd. Daarnaast wordt er in het kader van het project ook een Netwerkhuis gerealiseerd, waar allerlei partijen elkaar informeel en formeel kunnen ontmoeten."

Doorbraak innovaties

In de IDC's gaan ondernemers samen met onderzoek en onderwijs werken aan de toepassing, de invoering en het in gebruik nemen van nieuwe kennis en techniek. Er wordt daarbij samengewerkt met partijen binnen en buiten de sector. Elk IDC wordt geleid door één van de projectpartners. Greenport Horti Campus organiseert daarbij de afstemming tussen de IDC's en onderhoudt de relaties met de financiers.

Eric Poot: "We hopen én verwachten dat de IDC's een versnelling van technologische ontwikkeling in de sector zal brengen en dit initiatief gaat werken

als een vliegwiel voor kennis en techniek. Dat zal uiteindelijk moeten leiden tot de doorbraak van innovaties in de sector."

IDC's

Op de volgende pagina staan alle IDC's voor de glastuinbouw op een rij. Bezoek is voor telers en technische bedrijven mogelijk door contact op te nemen en een afspraak te maken.

IDC Energie

Locatie: Wageningen UR Glastuinbouw, Bleiswijk
Contact: Sjaak Bakker

Het IDC Energie bestaat sinds 2009. Er zijn verschillende innovatieve kassystemen gedemonstreerd. De eerste drie jaar zijn hier de ZonWindKas, de SunergieKas en de Flowdeck Kas getest. Sinds 2012 worden de VenlowEnergyKas, de Next Generation SemigeslotenKas en de DaglichtKas onderzocht. Voor 2014 staat een vervolgonderzoek gepland met de DaglichtKas en met een nieuw concept, de GlasFilmKas.

IDC Water

Locatie: Wageningen UR Glastuinbouw, Bleiswijk
Contact: Ellen Beerling

Het IDC Water is onlangs officieel geopend, maar bestond bij Wageningen UR Glastuinbouw informeel al langer als een plek waar zuiveringstechnieken worden getest en gedemonstreerd. Daarnaast zullen er in het IDC Water nieuwe teeltsystemen worden getoond voor water-emissieloze teelten, onder meer van sla op water en lisianthus uit de grond. Voor de substraatteelt wordt een demonstratie aangelegd van een paprikateelt waar een seizoen niet wordt geloosd.

IDC Smaak

Locatie: Wageningen UR Glastuinbouw, Bleiswijk
Contact: Wouter Verkerke

Het IDC Smaak borduurt voort op het smaakonderzoek van Wageningen UR Glastuinbouw. Het smaakteam ontwikkelt praktische tools om de smaak van glastuinbouwproducten snel en objectief te kunnen vaststellen. Daarnaast wordt er kennis ontwikkeld over de gezondheid van glastuinbouwproducten en hoe die verder verbeterd kan worden. Dit najaar start een kasproef met aardbei, waarin gekeken wordt naar smaakbeleving en gezondheid.

IDC Robotisering en Mechatronica

Locatie: Demokwekerij, Honselersdijk
Contact: Peet van Adrichem

Het IDC robotisering en Mechatronica is ondergebracht in het Techno Centrum Glastuinbouw, een innovatief paviljoen waarin Demokwekerij Westland, TNO en TU Delft nauw samenwerken aan oplossingen voor arbeidsvraagstukken in de glastuinbouw(kas). Samen met ondernemers gaan zij op zoek naar gewenste en praktisch toe te passen technische innovaties. De eerste stap is het demonstreren van technologieën zoals sensortechniek, aandrijftechniek, vision systemen, robotica en röntgentechniek. De volgende stap is het bij elkaar brengen van techniek en praktijk en opname in bestaande glastuinbouwprocessen.

IDC Digitaal Telen

Locatie: GreenQ, Bleiswijk
Contact: Aad van den Berg

Het IDC Digitaal Telen is een vervolg op Horti Experience Centre (HEC), de praktijkleervoorziening die GreenQ met een aantal onderwijsinstellingen heeft gerealiseerd. In dit IDC worden de methodieken en protocollen ontwikkeld met studenten en internationale trainees om met behulp van sensoren en online mogelijkheden het teeltproces op afstand te monitoren en managen. De kennis en de (internet-)technologie die hier wordt gebruikt, zal verder worden ontwikkeld voor 'telen op afstand'.

IDC Led

Locatie: Wageningen UR Glastuinbouw, Bleiswijk
Contact: Tom Dueck (Wageningen UR Glastuinbouw) of Esther de Beer (Philips Horticultural Lighting)

Het IDC Led valt niet onder het project Innovatie en Demo Centra Duurzame Greenports, maar is een initiatief van Wageningen UR Glastuinbouw en Philips Horticultural Lighting. In dit IDC worden mogelijkheden voor led-belichting in de tuinbouw verder ontwikkeld. Er is daarvoor een aantal proefafdelingen ingericht met led-interlighting en toplighting al of niet in combinatie met Son-T lampen. Ook is er één kasafdeling met veertien tafels voorzien van stuurbare ledbelichting.

Netwerkhuis

Locatie: GreenQ, Bleiswijk
Contact: Hanjo Lekkerkerk

Het Netwerkhuis bij GreenQ in Bleiswijk biedt iedereen in de glastuinbouw de gelegenheid om te netwerken, discussies te starten, contacten te leggen en gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen. Er zijn leslokalen, arenaruimtes en verschillende ruimtes beschikbaar waar bijeenkomsten en workshops kunnen worden belegd. De centrale ruimte is ingericht met flex-werkplekken en bedoeld voor ontmoetingen.

IDC Bollen en vaste planten (in oprichting)

Locatie: PPO Bollen, Bomen & Fruit, Lisse
Contact: Barry Looman

Bevorderen van vraaggestuurd innoverend onderzoek naar duurzaam vermarktbare technologieën is de taak van dit IDC. Hier zullen baanbrekende en innoverende technologieën worden ontwikkeld om duurzamer producten en diensten te ontwikkelen en vermarkten. Er worden kansen gezien voor fytosanitaire aspecten, biobased productie, precisielandbouw en logistieke technologie.